

→Ménandre, *Le Dyscolos* Textes en juxtalinéaire

- Acte I, Prologue Vers 36-46 : Captatio benevolentiae
Le dieu Pan

Τὰς δὲ συντροφούς ἐμοὶ	Et mes compagnes
Νύμφας	Les Nymphes
κολακεύουσ' ἐπιμελώσ	Comme elle prend soin de les aduler
τιμῶσά τε	Et de les honorer
πέπικεν	Elle (les) a convaincu que
αὐτῆς ἐπιμέλειαν σchein τινὰ ἡμας·	Nous ayons quelque soin d'elle.
νεανίσκον τε καὶ	De fait un jeune homme
μάλ' εὐπόρου πατρός γεωργούντος	(Dont le père très riche cultive
ταλάντων κτήματα ἐνταῦθα πολλῶν,	Dans le pays des terres qui valent de nombreux talents)
ἀστικὸν τῆ διατριβῆι,	Mais citadin à loisir
ἦκοντ' ἐπὶ θήραν	Est venu à la chasse
μετὰ κυνηγέτου τινός	Avec un compagnon
παραβαλόντ' εἰς τὸν τόπον	Etant tombé en ce lieu
... ἢ κατὰ τύχην	Par hasard
... ἔχειν πως ἐνθεαστικῶς ποῶ.	Je le rends, en quelque sorte, amoureux.
Ταῦτ' ἐστὶ τὰ κεφάλαια.	Voilà les grandes lignes de l'action.
Τὰ καθ' ἕκαστα δὲ ὄψεσθ'	Et vous les verrez une par une
ἐὰν βούλησθε.	Si vous voulez.
Βουλήθητε δέ.	Mais veuillez-le.

Commenté [P1]:

Acte II, Scène 2 Vers 284-296 : les relations entre riches et pauvres

Gorgias et Sostrate

ΓΟ Τί οὖν λέγω ;

Μήτ' αὐτος,

εἰ σφόδρ' εὐπορεῖς,

πίστευε τούτῳ,

μήτε καταφρόνει πάλιν

τῶν πτωχῶν ἡμῶν·

δ'

πάρεχε σεαυτὸν ἄξιον

ἀεὶ τοῦ διευτυχεῖν

τοῖς ὀρωσιν.

ΣΩΣΤ δέ σοί τι φαίνομαι ποιεῖν

Ἄτοπον νυνί;

ΓΟ δοκεῖς μοι ἐξηλωκέσαι

Ἔργον φαῦλον,

πέσειν νομίξων

ἔξαμαρτεῖν παρθένον ἑλευτέραν

ἢ ἐπιτηρῶν

καιρὸν τινα κατεργάσασθαι

πρᾶγμα θανάτων ἄξιον πολλῶν.

ΣΩΣΤ Ἄπολλον.

ΓΟ Οὐ δίκαιον ἔστι γούν

τὴν σὴν σχολὴν

κακὸν γενέσθαι

τοῖς ἀσχολουμένοις ἡμῖν.

δ'ἴσθ' ὅτι

πτωχὸς ἀδικηθεὶς ἔστι

δυσκολώτατον τῶν ἀπάντων.

- Acte III Scène 2, Vers 464-474 : Violence d'un vieux bourru virulent
Gétas et Cnémon

ΓΕ Παῖδες.

Οὐδὲ εἷς ἐστ' ἔνδον ;

Ἦν.

Προστρέχειν τις φαίνεται.

ΚΝΗΜ Τί τῆς θύρας ἄπτει,

τρισάθλι', εἶπε μοι, ἄνθρωπε ;

ΓΕ Μὴ δακῆς.

ΚΝ Ἐγώ, νῆ Δία,

καὶ κατέδομαι

σε γε ζῶντα.

ΓΕ Μὴ μῆ, πρὸς θεῶν.

ΚΝ Ἐμοὶ γὰρ ἐστι συμβόλαιον,

ἀνόσιε,

καὶ σοὶ τί ;

ΓΕ Συμβόλαιον οὐδέν.

Τοιγαροῦν προσελήλυθ'

οὐ χρέος σ' ἀπαιτῶν,

οὐδ' ἔχων κλητῆρας,

ἀλλ' αἰτησόμενος λεβήτιον.

ΚΝ Λεβήτιον ;

ΓΕ Λεβήτιον.

ΚΝ Μαστιγιά,

θύειν με βούς οἶει

ποιεῖν τε ταῦθ'

ἄπερ ὑμεῖς ποεῖτ' ;

- Acte V, Scène 2 Vers 847-861 : la mise en abyme : la fête dans la fête
Callipide, Gorgias, Sostrate

ΚΑ ἤδη σὺ μετάγαγε

τὴν μητέρα τὴν τ' ἀδελφὴν δεῦρο

πρὸς τὰς γυναῖκας

τας παρ' ἡμῖν.

ΓΟ Ἄλλὰ χρή.

ΣΩ Τὴν νύκτα

πάντες μεν ...

τοὺς γάμους ποήσομεν.

Καὶ, Γοργία,

κομίσατε δεῦρ' τὸν γέποντα·

ἔξει μᾶλλον τὰ δέοντ'

ἐνταῦθ' ἴσως

παρ' ἡμῖν.

ΓΟ Οὐκ ἐθελήσει, Σώστρατε.

ΣΩ Σύμπεισον αὐτόν.

ΓΟ Ἄν δύνωμαι.

ΣΩ παπία, Δεῖ ἡμῶν νυχι

πότον γενέσθαι καλόν,

καὶ τῶν γυναικῶν παννυχίδα.

ΚΑ Τούναντίον οἶδ' ὅτι

πίοντ' ἐκείναι,

παννυχιοῦμεν ἡμεῖς.

Παράγων δ'

ὕμῖν ἐτοιμάσω

τι τῶν προὔργου.